



DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł.

Cena egzemplarza 1 zł.

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 30-197 „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych” zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn.”
Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Nowy Świat 69, tel. 678-40.

Sprzedaż numerów pojedynczych i ubiegłych roczników — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Intendatura)
Warszawa, ul. Nowy Świat 69, tel. 663-97.

Wysyłka pojedynczych numerów i roczników za zaliczeniem pocztowym.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

II. OKÓLNIKI Nr. Nr. 31—32.

- | | |
|--|----------|
| Poz. 112 — Okólnik Nr. 31 z dnia 3 czerwca 1937 roku w sprawie popierania akcji bibliotecznej (Nr. SS. 54-10-1). | Str. 252 |
| 113 — Okólnik Nr. 32 z dnia 5 czerwca 1937 roku o nadzorze policyjno-budowlanym. (Nr. SB. 28-43). | „ 252 |

III. PISMA OKÓLNE.

- | | |
|--|-------|
| 114 — Pismo z dnia 31 maja 1937 roku o dorocznych zjazdach gazowników, wodociągowców i techników sanitarnych. (Nr. BS. 101/3). | 253 |
| 115 — Pismo z dnia 3 czerwca 1937 roku — Tydzień Szkoły Powszechnej. (Nr. AP. 2/42). | „ 253 |
| 116 — Pismo z dnia 3 czerwca 1937 roku o wyświetlaniu publicznym filmów bez zgłoszenia pozwolenia powiatowej władzy administracji ogólnej na ich wyświetlanie. (Nr. AF. 61/4/Pat R/3). | „ 253 |
| 117 — Pismo z dnia 5 czerwca 1937 roku o specjalnym podatku od wynagrodzeń wypłacanych przez związki samorządowe robotnikom sezonowym. (Nr. SF. 66/2/4). | „ 254 |
| 118 — Decyzja z dnia 8 czerwca 1937 roku w sprawie odznaki Związku b. Ochotników Armii Polskiej. (Nr. AP. 3/82). | „ 254 |
| 119 — Pismo z dnia 10 czerwca 1937 roku o wysokości odszkodowania w sprawach o wykroczenia radiofoniczne. (Nr. AP. 106/15). | „ 255 |

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 39—41.

- | | |
|---|-------|
| Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 1937 roku o okręgach szkolnych. | „ 255 |
| Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 1937 roku w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 roku o zasadach zaszerzgowania funkcjonariuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonariuszów państwowych. | „ 256 |
| Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 1937 roku o przedłużeniu terminu zgłaszania okresów działalności niepodległościowej. | „ 256 |
| Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 20 kwietnia 1937 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 roku o komisjach rozjemczych do załatwiania załatgów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu. | „ 257 |
| Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 roku wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o trybie zawiadamiania uczestników układu zbiorowego pracy o rozwiązaniu pracowniczego związku zawodowego. | „ 259 |
| Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 13 maja 1937 roku w sprawie przepisów sanitarnych dla publicznych miejsc spożycia. | „ 259 |
| Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 13 maja 1937 roku w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji i Skarbu w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 30 stycznia 1928 roku o sposobie ustalenia i wypłaty odszkodowania i wynagrodzenia za zatrzymanie zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów przez formacje wojskowe. | „ 261 |

II. MONITOR POLSKI Nr. Nr. 118—126.

A.

II. Okólniki

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

112.

OKÓLNIK Nr. 31

z dnia 3 czerwca 1937 r.

w sprawie popierania akcji bibliotecznej.

(Nr SS. 54-10-1).

Do

P. P. Wojewodów, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast.

Realizowane z dużym nakładem ze strony Skarbu Państwa i samorządu terytorialnego nauczanie przez szkolnictwo powszechne, ażeby wydało możliwie pełne wyniki, powinno być po wyjściu młodzieży ze szkoły powszechnej utrwalane i pogłębiane przez oświatę pozaszkolną, w której podstawowe znaczenie posiada zorganizowane czytelnictwo publiczne, jako jeden z najważniejszych i najskuteczniejszych środków wychowania szerokich rzesz ludności oraz jej uświadamienia obywatelsko-narodowego.

Racjonalne prowadzenie akcji czytelniczej i bibliotecznej jest zegadnieniem o doniosłym znaczeniu państwowym, które domaga się szybkiego rozwiązania przy najbardziej czynnym udziale samorządu.

Stosunek samorządu terytorialnego do akcji bibliotecznej powinien wynikać z dążenia samorządu do podniesienia poziomu oświaty i uświadamienia obywatelskiego mieszkańców oraz troski, ażeby włożony na cele szkolnictwa powszechnego wysiłek ze strony Skarbu Państwa i samorządu nie został zmarnowany. Przesłanki te prowadzą nas do postawienia przed samorządem terytorialnym wyraźnego postulatu moralnej, organizacyjnej i materialnej opieki nad akcją biblioteczną.

Dowody zrozumienia potrzeb w tej dziedzinie daje samorząd terytorialny niemal od chwili odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej i ponoszone na ten cel świadczenia bywały niejednokrotnie znaczne. Nie zaspakajały one jednak istniejących potrzeb, gdyż nie wszystkie związki samorządowe w akcji tego rodzaju brały udział, a po wtóre udział samorządu wyrażał się przede wszystkim w udzielaniu kilku różnym instytucjom społecznym zasiłków i zapomóg, co niejednokrotnie stwarzało rozproszenie akcji i jej osłabienie.

Podjęcie ze strony Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego od r. 1933 wysiłków uporządkowania i zorganizowania akcji bibliotecznej wyraziło się wzmocnieniem tej akcji ze strony samorządu terytorialnego. Jak wynika z materiałow, posiadanych przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w latach 1930—1936 przybyło 91 powiatowych centrali bibliotecznych, zaś w r. 1934

i 1935—111 gminnych bibliotek samorządowych, to jest tyle, ile powstało ich w ciągu pierwszych 15 lat od chwili odzyskania Niepodległości. Podkreślić przy tym wypada, że ten rozrost bibliotek dokonywał się w okresie ostrego kryzysu finansów samorządowych.

Pragnąc udział samorządu terytorialnego w akcji bibliotecznej umocnić, rozszerzyć i harmonizować z postulatami Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, zalecam związkom samorządowym:

1) w miarę możliwości finansowych przeznaczać na akcję biblioteczną stale corocznie pewne sumy z budżetu związku samorządowego;

2) przeznaczone fundusze użytkować bezpośrednio na zakładanie bądź rozszerzanie bibliotek samorządowych gminnych i powiatowych;

3) nawiązać stałą współpracę z instruktorem oświaty pozaszkolnej, jako organem władz szkolnych w zakresie akcji bibliotecznej;

4) zainteresować akcją biblioteczną członków organów stanowiących, a szczególnie radnych gminnych i gromadzkich oraz zachęcać ich do propagowania czytelnictwa wśród mieszkańców wsi;

5) umożliwić delegatowi właściwego Kuratorium Okręgu Szkolnego omówienia akcji bibliotecznej w powiecie na najbliższym zebraniu wójtów, a w województwie na zjeździe Przewodniczących Wydziałów Powiatowych czy też sekretarzy Wydziałów Powiatowych lub Inspektorów Samorządu Gminnego.

Oczekuję, że powyższe zalecenia w zrozumieniu doniosłości czynnego udziału samorządu terytorialnego w dziele podnoszenia kultury ludności, będą przyjmowane przez organa stanowiące związków samorządowych — do realizacji, jako ich własny nakaz moralny.

(—) *Sławoj Składkowski*
MINISTER

113.

OKÓLNIK Nr. 32

z dnia 5 czerwca 1937 r.

o nadzorze policyjno-budowlanym.

(Nr SB. 28-43)

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego), Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast.

Na podstawie niejednokrotnie ustalonych stanów faktycznych Ministerstwo Spraw Wewnętrznych stwierdza, że przy wykonywaniu robót budowlanych nie zawsze są przestrzegane przepisy rozporządzenia z dnia 14 września 1935 r. o nadzorze policyjno-budowlanym (Dz. U. R. P. Nr 70, poz. 438), niekiedy zaś stosowanie tych przepisów sprowadza się jedynie do bezskutecznej korespondencji. W szczególności zdarzają się przypadki, że organa władz policyjno-budowlanych, notując w dzienniku budowy swą bytność na budowie, a nawet umieszczając w nim swe uwagi i polecenia, nie troszczą się następ-

nie o to, czy przy budowie zastosowano się do uwag i poleceń, zapisanych w dzienniku budowy.

Ponieważ skutkiem nieprzestrzegania przepisów powołanego na wstępie rozporządzenia może być zagrożenie bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzkiego, przeto należy zarządzić, by organa władz policyjno-budowlanych z jednej strony ściśle stosowały się do przepisów powołanego na wstępie rozporządzenia, z drugiej zaś strony pilnowały przestrzegania tychże przepisów przez kierowników robót i budujących.

Zarazem Ministerstwo nadmienia, iż w razie niestosowania się kierowników robót do przepisów obowiązujących albo do ogólnie uznanych zasad sztuki budowlanej, lub wreszcie do zasad wiedzy technicznej, władze policyjno-budowlane niezależnie od ewentualnego zastosowania przepisów art. 379 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli w brzmieniu noweli z dnia 14 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 405) i pociągnięcia winnych do odpowiedzialności karnej, powinny występować o zastosowanie względem nich przepisów o odpowiedzialności dyscyplinarnej kierowników robót w myśl art. 402 tegoż rozporządzenia.

(—) Korsak

PODSEKRETARZ STANU

III. Pisma Okólne

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

114

PISMO OKÓLNE

z dnia 31 maja 1937 r.

o dorocznych zjazdach gazowników, wodociągowców i techników sanitarnych.

(Nr. BS. 101/3).

Do

P. P. Wojewodów.

W dniach od 21 do 23 czerwca b. r. odbędzie się w Grudziądzu XIX ty doroczny Zjazd Polskich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych.

Zjazd ten jest organizowany, jak i w latach poprzednich, przez Polskie Zrzeszenie Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych, które skupia osoby fachowe, pracujące naukowo lub praktycznie w gazownictwie, wodociągach i kanalizacji oraz w różnych innych działach techniki sanitarnej.

Jak Ministerstwu Spraw Wewnętrznych wiadomo na Zjazdach Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych są zawsze poruszane aktualne zagadnienia natury zarówno technicznej, jak i gospodarczej i społecznej.

Udział dyrektorów, kierowników i personelu technicznego zakładów gazowych, wodociągowych, kanalizacyjnych, oczyszczania miast oraz innych zakładów techniczno-sanitarnych

w wymienionych zjazdach jest bardzo wskazany — potrzeba współpracy i wymiany myśli pomiędzy fachowcami w omawianych dziedzinach nie ulega wątpliwości.

Wobec powyższego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę o zwrócenie uwagi przełożonych gmin miejskich, że delegowanie sił technicznych na Zjazdy Polskich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych, a w szczególności na najbliższy ich Zjazd w Grudziądzu leży w interesie podniesienia poziomu fachowego personelu w samorządach.

(—) Korsak

PODSEKRETARZ STANU

115.

PISMO OKÓLNE

z dnia 3 czerwca 1937 r.

Tydzień Szkoły Powszechnej.

(Nr AP. 2/42).

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego),
Komisarza Rządu na m. st. Warszawę oraz
Starostów.

Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych urządza w czasie od 2 do 8 października r. b. „Tydzień Szkoły Powszechnej”. Akcję tę Towarzystwo prowadzi od szeregu lat w tym samym terminie. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, mając na uwadze doniosłe znaczenie celów Towarzystwa i przypominając zarządzenie swe z dnia 13 maja r. b. Nr AP. 2-42, prosi o zarezerwowanie wspomnianego czasokresu wyłącznie dla Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych i nieudzielanie w tym czasie zezwoleń na inne zbiórki.

(—) Michałowski

DYREKTOR DEPARTAMENTU

116.

PISMO OKÓLNE

z dnia 3 czerwca 1937 r.

o wyświetlaniu publicznym filmów bez zgłoszenia pozwolenia pow. władzy admin. ogólnej na ich wyświetlanie.

(Nr AF. 61/4/Pat R/3)

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na
m. st. Warszawę i Starostów.

W ostatnich czasach stwierdzono kilka wypadków wyświetlania publicznego w kinoteatrach filmów bez uprzedniego zgłoszenia powiatowej władzy administracji ogólnej pozwoleń na prawo ich wyświetlania, oraz filmów jeszcze nie-dopuszczonych do wyświetlania publicznego.

Stan ten pozostaje w sprzeczności z art. 15 ust. 1 ustawy o filmach i ich wyświetlaniu z dnia 13.III.1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 323). Na

podstawie powyższego przepisu wolno wyświetlać tylko te filmy, na których wyświetlanie uzyskano pozwolenie władzy wymienionej w art. 23 ustawy powołanej wyżej, t. j. Ministra Spraw Wewnętrznych. Również wyświetlanie filmów, na które uzyskano pozwolenie, bez złożenia powiatowej władzy administracji ogólnej pozwolenia w myśl zasad ustalonych w p. 17 okólnika Nr 6 z dn. 3.II.1936 r. o interpretacji i stosowaniu przepisów ustawy o filmach i ich wyświetlaniu (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. z dn. 10.II.1936 r. Nr 4 poz. 16) jest niedopuszczalne.

W związku z powyższym stanem, Ministerstwo prosi o zwrócenie baczniejszej uwagi na filmy wyświetlane publicznie i bezwzględne niedopuszczanie do wyświetlania publicznego wszystkich filmów, do których nie zostaną złożone powiatowej władzy administracji ogólnej pozwolenia, wydane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

(—) Paciorewski
PODSEKRETARZ STANU

117.

PISMO OKÓLNE

z dnia 5 czerwca 1937 r.

o specjalnym podatku od wynagrodzeń wypłacanych przez związki samorządowe robotnikom sezonowym.

(Nr SF 66/2/4).

Do

P. P. Wojewodów (z wyj. śląskiego), Starostów Krajowych w Poznaniu i Toruniu, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych, Prezydentów i Burmistrzów Miast.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości załączony w odpisie okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 22 maja 1937 r. L. D. V. 21707/2/37 ogłoszony w dniu 31 maja r. b. w Nr 14 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu, z zaznaczeniem, iż zawarte w tym okólniku zezwolenie — między innymi — ma zastosowanie przy poborze przypadającego na rzecz związku samorządowego specjalnego podatku od wynagrodzeń, wypłacanych przez wymienione związki robotnikom sezonowym zatrudnionym przy robotach publicznych.

(—) Zbikowski
DYREKTOR DEPARTAMENTU

OKÓLNIA MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 22 maja 1937 r.

Nr L. D. V. 21707/2/37

w sprawie podatku specjalnego od wynagrodzeń robotników sezonowych, zatrudnionych na robotach publicznych.

Do

wszystkich izb skarbowych, Urzędu Woje-

*wódzkiego śląskiego (Wydział Skarbowy)
oraz wszystkich urzędów skarbowych.*

Ministerstwo Skarbu zezwala, by przy wypłacaniu wynagrodzeń robotników sezonowych, zatrudnionych przy robotach publicznych, nie potrącano należności podatku specjalnego, o ile wynagrodzenia te nie przekraczają 208 zł. miesięcznie.

Niedobrane z tego tytułu kwoty podatku specjalnego Ministerstwo Skarbu umarza na zasadzie art. 123 § 1 Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. z roku 1936 Nr 14, poz. 134).

Ulgą powyższa ma zastosowanie z dniem ogłoszenia niniejszego zarządzenia w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu.

(—) Dr. J. Lubowicki
DYREKTOR DEPARTAMENTU

118.

DECYZJA

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 455) i § 2 rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 534) udzielam Związkowi b. Ochotników Armii Polskiej (Warszawa, ul. Senatorska 29 m. 43) pozwolenia na ustanowienie i używanie odznaki w kształcie krzyża o rozmiarach 4×4 cm, składającego się z 3-ch części: okrągłej emaliowanej tarczy o białym brzegu, mieszczącym dwie daty 1914—1921, wewnątrz tarcza koloru czerwonego, na której umieszczony jest orzeł biały ze złotą koroną, miniaturowego krzyża z ramionami koloru czarno-złotego, na którego środku jest umieszczona wspomniana wyżej tarcza, spod której występują nazewnątrz jedynie końce krzyża; białego emaliowanego Krzyża Maltańskiego, stanowiącego zasadniczą podstawę odznaki. Pod tarczą umieszczone są miecze (typu miecza Batorego) ze złotymi rękojeściami i ze srebrzonymi polewowanymi klingami. Miecze są nieco krótsze od zasadniczej podstawy odznaki. Na odwrotnej stronie odznaki są wyryte: numer i napis: „Odznaka Związku b. Ochotników Armii Polskiej”.

Odznaka może być używana jako odznaka członkowska do noszenia w klapie.

Za odznaki członkowskie Zarząd pobierać może od członków jednolitą opłatę tytułem zwrotu kosztów, nie więcej jednak niż 10 zł., za miniaturkę zaś nie więcej niż 7 zł.

Wydawanie odznaki stowarzyszenia osobom nie będącym jego członkami jest zakazane.

(Warszawa, dnia 8 czerwca 1937 r. Nr AP. 3-82).

Za PODSEKRETARZA STANU
(—) Michałowski
DYREKTOR DEPARTAMENTU

119.

P I S M O O K Ó L N E

z dnia 10 czerwca 1937 r.

o wysokości odszkodowania w sprawach o wykroczenia radiofoniczne

(Nr AP. 106/15).

Do

*P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na
m. st. Warszawę i Starostów.*

W związku z zapytaniem jednego z Panów Wojewodów, w jakiej wysokości winno być obecnie wymierzane obok kary odszkodowanie z art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o pocście, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 481 z r. 1933), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, co następuje:

Według przytoczonego przepisu wymierza się na rzecz Zarządu Poczty i Telegrafów odszkodowanie w „wysokości sześciomiesięcznej opłaty radiofonicznej”. Obowiązujące od dnia 1.XI.1936 r. zarządzenie Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 17.X.1936 r. (Dz. Taryf poczt. i teletech. i radio-kom. Nr 14, poz. 31) ustala radiofoniczne opłaty abonamentowe: 1) w wysokości 3 zł miesięcznie od radiofonicznych urządzeń odbiorczych zawierających lampy katodowe i 2) w wysokości 1 zł miesięcznie od urządzeń nie zawierających lamp katodowych.

W przypadku więc popełnienia omawianych wykroczeń obok kary winno być orzeczone odszkodowanie w wysokości sześciomiesięcznej opłaty radiofonicznej, jaka w danym razie wchodziłaby w zastosowanie ze względu na rodzaj urządzenia radiofonicznego (lampowe, lub nie zawierające lamp), t. j. w wysokości 18 zł lub 6 zł.

(—) *Michałowski*
DYREKTOR DEPARTAMENTU

B.**I. Przedruk z Dziennika Ustaw R. P.**

z 29 maja Nr 39 Rok 1937

Poz. 302. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 1937 r. o okręgach szkolnych.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) w brzmieniu zmienionym art. 53 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976) zarządza się co następuje:

§ 1. Dla celów administracyjnych w zakresie wychowania dzieli się obszar państwa, z wyjątkiem województwa śląskiego, na następujące okręgi szkolne:

1. brzeski, obejmujący obszary województw poleskiego i białostockiego z wyłączeniem powiatów suwalskiego, augustowskiego, grodzieńskiego i wołkowyskiego, z siedzibą kuratora okręgu szkolnego w Brześciu nad Bugiem,

2. krakowski, obejmujący obszary województw krakowskiego i kieleckiego, z siedzibą kuratora okręgu szkolnego w Krakowie,

3. lubelski, obejmujący obszar województwa lubelskiego, z siedzibą kuratora okręgu szkolnego w Lublinie,

4. lwowski, obejmujący obszary województw lwowskiego, stanisławskiego i tarnopolskiego, z siedzibą kuratora okręgu szkolnego we Lwowie,

5. pomorski, obejmujący obszar województwa pomorskiego, z siedzibą kuratora okręgu szkolnego w Toruniu,

• 6. poznański, obejmujący obszar województwa poznańskiego, z siedzibą kuratora okręgu szkolnego w Poznaniu,

7. warszawski, obejmujący obszary okręgu m. st. Warszawy oraz województw warszawskiego i łódzkiego, z siedzibą kuratora okręgu szkolnego w Warszawie,

8. wileński, obejmujący obszary województw wileńskiego i nowogródzkiego oraz powiatów suwalskiego, augustowskiego, grodzieńskiego i wołkowyskiego z województwa białostockiego, z siedzibą kuratora okręgu szkolnego w Wilnie,

9. wołyński, obejmujący obszar województwa wołyńskiego, z siedzibą kuratora okręgu szkolnego w Równem.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1937 r. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra

Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 7 lipca 1932 r. o okręgach szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 589).

Poz. 303. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 1937 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zeszeregowania funkcjonariuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonariuszów państwowych.

Na podstawie art. 5 ust. 4 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 663) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonariuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 781), zmienionym rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 12 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 97, poz. 885), z dnia 2 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 369), z dnia 21 stycznia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 68) i z dnia 29 stycznia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 69), wprowadza się zmiany następujące:

1) w § 39 w ustępie wymieniającym stanowiska kierownicze zaliczone do 10 stawki dodatków funkcyjnych skreśla się w wierszu pierwszym wyraz „grodzki” i w wierszu drugim wyrazy: „Dyrektor Policji w Województwie Śląskim”;

2) w § 40 w pkt 2 po wyrazach „W dziale Ministerstwa Spraw Wewnętrznych:” wprowadza się ustęp treści następującej:

„Starostowie grodzcy (Dyrektorzy Policji w województwie śląskim) od zł 150 do 300

Wicestarostowie grodzcy (Wicedyrektorzy Policji w województwie śląskim) od zł 50 do 100

Stawki powyższych dodatków, ustala Minister Spraw Wewnętrznych.”;

3) w § 41 w pkt I dodaje się jako zdanie przedostatnie — zdanie następujące:

„Starostowie i wicestarostowie grodzcy (dyrektorzy i wicedyrektorzy policji w województwie śląskim), będący równocześnie starostami lub wicestarostami powiatowymi i pobierający z tego tytułu dodatki pieniężne z funduszków związku samorządowego — nie mają prawa do dodatku służbowego”.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1937 r.

Poz. 304. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 1937 r. o oznaczeniu w handlu detalicznym miary i pochodzenia skór miękkich.

Poz. 305. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 1937 r. o przedłużeniu terminu zgłaszania okresów działalności niepodległościowej.

Na podstawie art. 37 pkt 6 i art. 50 ust. 7 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 20, poz. 160), zmienionej dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 521) zarządza się co następuje:

§ 1. Przewidziany w § 67 ust. (4) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1934 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 60, poz. 513) termin zgłaszania okresów czynnej działalności, mierzącej do odzyskania niepodległości Państwa Polskiego, stwierdzonej przez nadanie Krzyża Niepodległości bądź Medalu Niepodległości, przedłuża się do dnia 31 grudnia 1938 r.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 306. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 21 maja 1937 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 12 kwietnia 1937 r. o zwolnieniu od cła kukurydzy i końskiego zębu.

Poz. 307. Oświadczenie rządowe z dnia 20 kwietnia 1937 r. w sprawie złożenia przez Włochy dokumentu ratyfikacyjnego konwencji z dnia 18 października 1907 r. o przystosowaniu do wojny morskiej zasad konwencji genewskiej.

Poz. 308. Oświadczenie rządowe z dnia 20 kwietnia 1937 r. w sprawie przystąpienia Unii Południowo-Afrykańskiej do międzynarodowego porozumienia z dnia 25 stycznia 1924 r. o utworzeniu w Paryżu Międzynarodowego Urzędu dla zwalczania epizootii.

Poz. 309. Oświadczenie rządowe z dnia 30 kwietnia 1937 r. w sprawie przystąpienia Republiki Czeskosłowackiej do konwencji berneńskiej z dnia 9 września 1886 r., przejrzonej ostatnio w Rzymie dnia 2 czerwca 1928 r. o ochronie dzieł literackich i artystycznych.

Poz. 310. Oświadczenie rządowe z dnia 30 kwietnia 1937 r. w sprawie złożenia przez Chili dokumentu ratyfikacyjnego międzynarodowej konwencji sanitarnej z dnia 21 czerwca 1926 r.

Poz. 311. Oświadczenie rządowe z dnia 30 kwietnia 1937 r. w sprawie złożenia przez Finlandię dokumentu ratyfikacyjnego konwencji z dnia 9 grudnia 1928 r. o ustroju międzynarodowych kolei żelaznych.

Poz. 312. Oświadczenie rządowe z dnia 30 kwietnia 1937 r. w sprawie złożenia przez Kolumbię dokumentu ratyfikacyjnego międzynarodowej konwencji z dnia 4 maja 1910 r., dotyczącej zwalczania handlu żywym towarem.

Poz. 313. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 20 kwietnia 1937 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o nadzwyczajnych komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 226) ogłaszam w załączniku do obwieszczenia niniejszego jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o nadzwyczajnych komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr 82, poz. 604) z uwzględnieniem zmian, wynikających z powołanej wyżej ustawy.

Załącznik do obwieszczenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 20 kwietnia 1937 r. (poz. 313).

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 27 października 1933 r.

o komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 25 marca 1933 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 249) postanawiam co następuje:

Art. 1.

Jeżeli polubowne załatwienie zatargu zbiorowego pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle, górnictwie, handlu, komunikacji lub w zakładach użyteczności publicznej, chociażby na zysk nieobliczonych, a prowadzonych w sposób przemysłowy, okaże się niemożliwe, a zatarg nabiera charakteru, zagrażającego ogólnopństwowym interesom gospodarczym, Minister Opieki Społecznej może poddać taki zatarg rozstrzygnięciu komisji rozjemczej w trybie rozporządzenia niniejszego.

Art. 2.

(1) Pracownikami w rozumieniu rozporządzenia niniejszego są osoby zatrudnione na pod-

stawie umów o pracę, pracodawcami zaś — osoby zarówno fizyczne, jak i prawne, zatrudniające tych pracowników.

(2) Rozporządzenie niniejsze nie stosuje się do następujących kategorii pracowników:

1) do osób zatrudnionych w urzędach i instytucjach państwowych,

2) do osób zatrudnionych w zakładach i przedsiębiorstwach, podległych władzom wojskowym,

3) do pracowników przedsiębiorstw państwowych „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” i „Polskie Koleje Państwowe”,

4) do pracowników monopolów państwowych, prowadzonych w zarządzie państwowym, oraz pracowników administracji lasów państwowych,

5) do pracowników skomercjalizowanych przedsiębiorstw państwowych,

6) do osób zatrudnionych w szkołach i kursach zawodowych i artystycznych,

7) do pracowników urzędów gminnych i związków samorządowych oraz ich przedsiębiorstw i zakładów, w których umowa o pracę opiera się na statucie, regulującym stosunki służbowe, względnie na statucie etatu stanowisk służbowych.

Art. 3.

(1) Komisję rozjemczą powołuje Minister Opieki Społecznej.

(2) Orzeczenie komisji rozjemczej nabiera mocy prawnej:

1) jeżeli jest przyjęty przez uczestników zatargu lub

2) jeżeli Minister Opieki Społecznej zatwierdzi orzeczenie.

Art. 4.

Komisja rozjemcza, wydając orzeczenie, powinna się kierować przy stosowaniu istniejących przepisów i wykładni zobowiązań ogólnymi zasadami prawa i słuszności, przy ustalaniu zaś nowych warunków pracy uwzględniać interesy pracodawców i pracowników zgodnie z przeświadczeniem słuszności, biorąc pod uwagę potrzeby dobra publicznego i gospodarstwa społecznego.

Art. 5.

(1) Komisja rozjemcza ustala w orzeczeniu warunki, na jakich winny być zawierane indywidualne umowy o pracę w zakładach pracy, objętych zatargiem.

(2) Warunki umowy indywidualnej o pracę, mniej korzystne dla pracownika, niż przewiduje orzeczenie, ulegają zastąpieniu z mocy prawa przez odpowiednie postanowienia orzeczenia.

(3) Jeżeli warunki indywidualnej umowy o pracę dla pracowników są korzystniejsze, niż odpowiednie postanowienia orzeczenia — pozostają one w mocy.

(4) Organizacje, związane orzeczeniem, są obowiązane przestrzegać ścisłego wykonania jego postanowień przez swych członków oraz nie

czynić nic, co by zmierzało do naruszenia tych postanowień.

(5) Pracodawców i pracowników, związanych orzeczeniem, obowiązuje wykonywanie i poszanowanie orzeczenia.

(6) Jeżeli pracodawca jest związany wobec tych samych pracowników i orzeczeniem i lokalną umową zbiorową, obowiązują go warunki najkorzystniejsze dla pracowników.

Art. 6.

Orzeczenie komisji rozjemczej stosuje się:

1) do istniejących indywidualnych umów o pracę — od chwili wejścia w życie orzeczenia,

2) do indywidualnych umów o pracę, zawartych po wejściu w życie, a w czasie obowiązywania orzeczenia — od chwili ich zawarcia.

Art. 7.

Zmiany umowy indywidualnej o pracę, zawartej na czas określony lub nieokreślony, wprowadzone do tej umowy przez orzeczenie w myśl art. 5, pozostają w mocy po wygaśnięciu (uchyleniu) orzeczenia. Zmiany te mogą być uchylone, a pierwotne warunki umowy indywidualnej przywrócone przez wypowiedzenie w terminie ustawowym lub zwyczajowym, przewidzianym dla odpowiednich umów, zawartych na czas nieokreślony. Natomiast w czasie obowiązywania orzeczenia wypowiedzenie może być skuteczne, byleby termin końcowy tego wypowiedzenia przypadł nie wcześniej, niż na dzień wygaśnięcia (uchylenia) orzeczenia.

Art. 8.

(1) Orzeczenie komisji rozjemczej wydaje się zawsze na czas określony; orzeczenie to wygasa z upływem terminu.

(2) Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu może uchylić orzeczenie komisji rozjemczej przed upływem jego terminu, jeżeli warunki gospodarcze od czasu wydania orzeczenia uległy zasadniczej zmianie.

Art. 9.

(1) Minister Opieki Społecznej, po uznaniu, że orzeczenie komisji rozjemczej posiada gospodarczo przeważające znaczenie w gałęzi pracy, objętej tym orzeczeniem, może, w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, na wniosek jednego z uczestników postępowania rozjemczego, nadać w drodze rozporządzenia moc powszechnie obowiązującą orzeczeniu w tej gałęzi pracy na całym obszarze, dla którego orzeczenie zostało wydane, lub dla części tego obszaru, na której uzyskało ono przeważające znaczenie.

(2) Rozporządzenie takie obowiązuje wszystkich pracodawców i pracowników do stosowania orzeczenia do indywidualnych umów o pracę.

Art. 10.

(1) Komisja rozjemcza składa się z przewodniczącego, wyznaczonego przez Ministra Opieki Społecznej, członka, wyznaczonego przez Ministra Sprawiedliwości, członka, wyznaczo-

nego przez Ministra właściwego ze względu na gałąź pracy, objętą zatargiem, oraz z ławników, powołanych przez przewodniczącego komisji rozjemczej w równej liczbie spośród osób, zgłoszonych przez przedstawicielstwa pracodawców i pracowników.

(2) W razie uchylenia się przedstawicielstwa od delegowania ławników lub uchylenia się ławników od udziału w obradach komisji rozjemczej lub w razie nieistnienia przedstawicielstwa na terenie, dla którego ma być wydane orzeczenie, komisja rozjemcza orzeka w składzie trzech członków wyznaczonych przez ministrów.

(3) Szczegółowe przepisy o składzie komisji rozjemczej, o sposobie powoływania jej członków oraz ławników, jak również przepisy o trybie postępowania, przewidzianego przez rozporządzenie niniejsze, wydaje Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz z Ministrem Przemysłu i Handlu w drodze rozporządzenia.

Art. 11.

(1) Kto, będąc członkiem komisji rozjemczej lub rzeczoznawcą, a nie będąc funkcjonariuszem państwowym, ujawnia wiadomość, powziętą z tytułu swego uczestnictwa w pracach komisji — podlega karze aresztu do czterech miesięcy i grzywny, albo jednej z tych kar.

(2) Jeżeli przestępstwo, określone w ust. (1), popełnione zostało z chęci zysku, albo miało na celu świadome zaszkodzenie interesom majątkowym osób lub przedsiębiorstw, których dotyczy ujawniona wiadomość, sprawca podlega karze więzienia do jednego roku i grzywny

Art. 12.

Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz Ministrem Przemysłu i Handlu i innymi zainteresowanymi ministrami, stosownie do zakresu ich działania.

Art. 13.

(1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na obszarze całego Państwa z wyjątkiem województwa pomorskiego, górnośląskiej części województwa śląskiego oraz powiatów szubińskiego, wyrzyńskiego, inowrocławskiego i bydgoskiego

(2) Rada Ministrów ustali w drodze rozporządzenia termin, od którego rozporządzenie niniejsze traci moc obowiązującą

Art. 14.

Rozporządzenie niniejsze nie uchyla postanowień rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniowych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy str. 1456).

z 1 czerwca Nr 40 Rok 1937

Poz. 314. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości o prowadzeniu przez inspektorów pracy rejestrów układów zbiorowych pracy.

Poz. 315. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości o przekazaniu niektórym obwodowym inspektorom pracy prowadzenia rejestrów układów zbiorowych pracy.

Poz. 316. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wojskowych o postępowaniu przy nadawaniu układom zbiorowym pracy mocy powszechnie obowiązującej.

Poz. 317. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. o komisjach uprawnionych do zwolnienia od uczestnictwa w układzie zbiorowym pracy.

Poz. 318. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. o przejmowaniu układów zbiorowych pracy w przypadkach łączenia się związków zawodowych pracownicz.

Poz. 319. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o trybie zawiadamiania uczestników układu zbiorowego pracy o rozwiązaniu pracowniczego związku zawodowego.

Na podstawie art. 16 ust. (4) ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) zarządzam co następuje:

§ 1. W przypadku rozwiązania pracowniczego związku zawodowego (stowarzyszenia) władza administracji ogólnej, która o rozwiązaniu zadecydowała lub przedstawiła sądowi wniosek o rozwiązanie, ustala na podstawie akt rozwiązanego związku lub przez przesłuchanie członków władz rozwiązanego związku bądź osób zainteresowanych, czy związek był uczestnikiem układu zbiorowego pracy i który inspektor pracy układ zarejestrował.

§ 2. O rozwiązaniu związku (stowarzyszenia) oraz o wyniku dochodzeń, przeprowadzonych w myśl § 1, władza administracji ogólnej zawiadamia inspektora pracy, który układ zarejestrował.

§ 3. Po otrzymaniu zawiadomienia (§ 2) inspektor pracy dokonywa z urzędu w rejestrze odpowiedniego układu wpis o rozwiązaniu związku (stowarzyszenia) i, w razie ustalenia w myśl art. 16 ust. (2) ustawy o układach zbiorowych pracy, że układ ten nadal obowiązuje,

zawiadamia na piśmie o rozwiązaniu związku (stowarzyszenia) pozostałych uczestników układu.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1937 r. na obszarze całego Państwa z wyjątkiem województwa śląskiego, na obszarze zaś województwa śląskiego — z chwilą wyrażenia przez Sejm Śląski zgody na wejście w życie na obszarze tego województwa ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242).

Poz. 320. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości o wykazie aktów prawnych podlegających ogłoszeniu w „Zbiorze Układów Zbiorowych Pracy”.

Poz. 321. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz Ministrem Przemysłu i Handlu o wykonaniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu.

z 5 czerwca Nr 41 Rok 1937

Poz. 322. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 1937 r. o zmianie granic powiatów łuninieckiego i pińskiego w województwie poleskim.

Poz. 323. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 3 kwietnia 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości w sprawie zmian w statucie Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi.

Poz. 324. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 11 maja 1937 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 13 sierpnia 1931 r. o organizacji i zakresie działania izb i urzędów skarbowych.

Poz. 325. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 13 maja 1937 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 22 kwietnia 1937 r. o zniżkach celnych i zwolnieniach od cla.

Poz. 326. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 maja 1937 r. o uzupełnieniu rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 20 kwietnia 1937 r. w sprawie tłuśców zwolnionych spod opodatkowania.

Poz. 327. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 13 maja 1937 r. w sprawie przepisów sanitarnych dla publicznych miejsc spożycia.

Na podstawie art. 11 ust. (1) lit. e) ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 198) zarządzam co następuje:

§ 1. Przepisy rozporządzenia niniejszego mają zastosowanie do restauracyj, jadłodajni, kawiarni, cukierni i innych zakładów, w których podaje się środki żywności celem spożycia ich na miejscu.

§ 2. (1) Lokale zakładów wymienionych w § 1 powinny być widne, suche i dostatecznie obszerne; zarówno same lokale jak i znajdujące się w nich urządzenia powinny być stale utrzymane we wzorowej czystości. Lokale zakładów nie mogą łączyć się bezpośrednio z lokalami mieszkalnymi.

(2) Pomieszczenia przeznaczone dla gości powinny być dokładnie przewietrzane codziennie po zamknięciu zakładu i przed jego otwarciem; w czasie, gdy zakład jest czynny, wymiana powietrza powinna odbywać się drogą sztucznej wentylacji, a jeśli na to pozwala ciepota zewnętrzna, również przez otwieranie okien, tak aby powietrze stale było czyste.

(3) W porze chłodnej pomieszczenia, w których przebywają goście i pracownicy, powinny być ogrzewane.

(4) Nie wolno wprowadzać psów do pomieszczeń, w których przyrządza się lub przechowuje środki żywności.

§ 3. (1) W każdym zakładzie wymienionym w § 1 powinny znajdować się: dostępna dla gości umywalnia z bieżącą wodą wraz z mydłem i czystym ręcznikiem lub urządzeniem do osuszania rąk, spluwaczki wodne, codziennie opróżniane i myte, wieszadła na wierzchnią odzież oraz wycieraczki do obuwia.

(2) W każdym zakładzie lub w jego pobliżu powinny znajdować się czysto utrzymane ustępy dla użytku gości i pracowników; nie mogą one być w sąsiedztwie kuchni.

§ 4. Jeśli szczególny rodzaj wykończenia pomieszczeń przeznaczonych dla gości nie stoi temu na przeszkodzie, powinny być one do wysokości 1½ m pomalowane farbą olejną lub wyłożone materiałem dającym się łatwo myć (płytki terrakotowe, kafle itp.): ściany i sufity powinny być często oczyszczane i odkurzone. Podłogi powinny być szczelne.

§ 5. Stoły do spożywania powinny być stale czyste, a jeśli nie są sporządzone z materiału łatwo zmywalnego lub nim wyłożone (szkło, marmur, linoleum, cerata itp.), nakryte czystym obrusem lub zmienianą dla każdego gościa serwetą papierową. Naczynia do soli, pieprzu, musztardy itp., jeśli nie działają automatycznie, powinny być nakryte i zaopatrzone w łyżeczkę do nabierania.

§ 6. Naczynia kuchenne i nakrycia stołowe powinny być po każdym użyciu myte gorącą wodą i płukane w wodzie bieżącej; kufle i szklanki do piwa, kieliszki do wódki itp. powinny być po każdym użyciu co najmniej dokładnie opłukane w wodzie bieżącej w przyrządzie automatycznym. Ścierki używane do wycierania naczyń i nakryć stołowych powinny być zawsze czyste.

§ 7. Gotowe do spożycia potrawy, ciastka itp. ułożone na stołach bufetowych powinny być

zabezpieczone przed owadami, dotykaniami przez publiczność i wszelkim w ogóle zanieczyszczeniem; wydawane mogą być tylko przez personel zakładu w ilości żądanej przez gościa przy użyciu czystych łyżek, widelców, szczypców itp. Zwracanie wydanych z bufetu potraw, ciastek itp. jest niedozwolone.

§ 8. (1) Kuchnie powinny być dostatecznie obszerne, widne, suche i należycie przewietrzane; powinny mieć jasne ściany, co najmniej do wysokości 2 m malowane olejno lub wyłożone materiałem dającym się łatwo zmywać, podłogę gładką bez szczelin z materiału nieprzepuszczalnego i odpowiednie urządzenia wentylacyjne.

(2) Kuchnią jest przeznaczona wyłącznie do przygotowywania potraw. Korzystanie z niej dla innych celów, a w szczególności zamieszkiwanie w niej, spanie lub przechowywanie w niej przedmiotów nie przeznaczonych dla użytku kuchennego, jest wzbronione.

(3) Mycie naczyń, obieranie jarzyn i inne czynności przygotowawcze mogące wpłynąć ujemnie na czystość gotowych potraw powinny z zasady odbywać się w oddzielnych pomieszczeniach, a w każdym razie zdala od miejsca ostatecznego przyrządzania potraw.

(4) Dla użytku pracowników powinna być umywalnia z bieżącą wodą, mydłem i czystymi ręcznikami oraz szafy do przechowywania wierzchniej odzieży i fartuchów (kurtek).

§ 9. (1) Artykuły żywności i gotowe potrawy powinny być odpowiednio przechowywane w oddzielnym, widnym i dobrze przewietrzanym pomieszczeniu. Artykuły żywności łatwo ulegające zepsuciu powinny być przechowywane w miejscu chłodnym. Trzymanie wprost na lodzie artykułów żywności przeznaczonych do bezpośredniego spożycia jest wzbronione.

(2) W cieplej porze roku okna w kuchniach i pomieszczeniach przeznaczonych do przechowywania artykułów żywności powinny być zaopatrzone w siatki zabezpieczające od much.

§ 10. (1) Pracownicy zatrudnieni w zakładach wymienionych w § 1 powinni być w czasie pracy czysto ubrani i mieć czyste ręce; pracownicy zatrudnieni w kuchniach powinni nadto nosić czyste białe fartuchy lub kurtki sięgające pod szyję, na głowie zaś białe czapki.

(2) W zakładach tych przy sprzedaży, usługach, przyrządzaniu i zmywaniu mogą być zatrudniane tylko osoby, które nie są dotknięte jedną z chorób wymienionych w art. 2 pkt 1 — 14 i 16 — 29 ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 198), ani chorobą weneryczną w stanie ostrym, zaraźliwą lub widoczną i odrażającą chorobą skórą; osoby wymienione przed przystąpieniem do pracy przedstawiają odpowiednie świadectwo lekarskie. Lekarz urzędowy przy inspekcjach w razie podejrzenia tych osób o jedną z chorób wyżej wymienionych może zażądać od nich złożenia ponownego świadectwa.

§ 11. (1) Każdy zakład wymieniony w § 1 przed otwarciem powinien być poddany szczegółowym oględzinom sanitarnym dla stwierdzenia, czy odpowiada przepisom niniejszego rozporządzenia.

(2) Nadzór nad zakładami wymienionymi w § 1 należy do powiatowych władz administracji ogólnej.

(3) Jeżeli zakład nie jest dostosowany do wymagań rozporządzenia niniejszego, władza nadzorcza zażąda usunięcia braków w terminie przez nią określonym, a po bezskutecznym upływie tego terminu może zakład zamknąć do czasu ich usunięcia; władza nadzorcza zaniecha jednak żądania usunięcia takich braków, które ze względu na szczególne warunki zakładu nie mają większego znaczenia, a usunięcie ich byłoby połączone ze zbyt wielkimi trudnościami lub kosztami.

§ 12. (1) Przepisy rozporządzenia niniejszego stosuje się również w tych przypadkach, gdy zakład wymieniony w § 1 stanowi część składową hotelu, pensjonatu itp.

(2) Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego tracą moc obowiązującą przepisy §§ 39 — 42 i § 44 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 19 listopada 1923 r. w przedmiocie przepisów sanitarnych dla uzdrowisk posiadających charakter użyteczności publicznej (Dz. U. R. P. Nr 125, poz. 1016) oraz §§ 6, 7 i 8 ust. (2) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 1 lipca 1935 r. w sprawie przepisów sanitarnych dla hoteli, pokoiów umeblowanych i pensjonatów (Dz. U. R. P. Nr 54, poz. 352).

§ 13. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie dni 30 od dnia ogłoszenia.

Poz. 328. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 13 maja 1937 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji i Skarbu w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 30 stycznia 1928 r. o sposobie ustalenia i wypłaty odszkodowania i wynagrodzenia za zatrzymanie zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów przez formacje wojskowe.

Na podstawie art. 23 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8 listopada 1927 r. o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów dla celów obrony Państwa (Dz. U. R. P. Nr 98, poz. 859), zarządza się co następuje:

§ 1. Załącznikowi do rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 30 stycznia 1928 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa, Przemysłu i Handlu, Robót Publicznych i Skarbu o sposobie ustalenia i wypłaty odszkodowania i wynagrodzenia za zatrzymanie zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów przez formacje wojskowe (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 133) zmienionym rozporządzeniem Ministra Spraw Wojskowych z dnia 28 sierpnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 77, poz. 722) nadaje się brzmienie następujące:

Tabela dziennego wynagrodzenia za zatrzymanie podczas próbnego poboru zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów.

Przedmiot świadczeń	Cena za zatrzymanie w ciągu jednej doby		U w a g i
	w czasie od 1.XI do 31.III	w czasie od 1.IV do 31.X.	
Koń wierzchowy i artyleryjski . . .	3.50 zł	5 zł	Podana w tabeli wysokość stawki dziennego wynagrodzenia dla wo- zów : w wypadku zatrzymania wozu 1-konnego bez uprzęży zostaje zre- dukowana o 25 gr, w wypadku za- trzymania wozu 2-konnego z uprzężą na jednego tylko konia, zostaje zre- dukowana o 25 gr, w wypadku za- trzymania wozu 2-konnego bez uprzęży, zostaje zredukowana o 50 gr. Dla koni : w wypadku zatrzymania konia wraz z uprzężą zostaje pod- wyższona o 25 gr.
Koń taborowy	2.50 „	4 „	
Wóz 2 konny	1.25 „	1.75 „	
Wóz 1-konny	0.75 „	1.25 „	
Samochód osobowy i półciężarowy	20 zł		
Samochód ciężarowy.	25 „		
Motocykl	6 „		
Rower	1 „		

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 329. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 24 maja 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych o zmianie rozporządzenia z dnia 16 czerwca 1931 r. w sprawie uregulowania wywozu kurzych jaj zagranicę.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 26 maja Nr 118 Rok 1937

Poz. 180. Zarządzenie Komisarza Demobilizacyjnego dla obszaru województwa pomorskiego, miasta i powiatu Bydgoszcz, miasta i powiatu Inowrocław oraz powiatów szubińskiego i wyrzyskiego z dnia 7 maja 1937 r. o nadaniu mocy obowiązującej orzeczeniu Specjalnej Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Bydgoszczy z dnia 5 lutego 1937 r. o warunkach pracy i płacy w przemyśle graficznym na obszarze województwa pomorskiego i powiatów: bydgoskiego, szubińskiego, inowrocławskiego i wyrzyskiego.

z 28 maja Nr 119 Rok 1937

Poz. 181. Uchwała Rady Ministrów z dnia 15 maja 1937 r. o zatwierdzeniu statutu Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego.

z 29 maja Nr 120 Rok 1937

Poz. 182. Wykaz długów Państwa i przez Państwo przyjętych gwarancji finansowych na dzień 1 kwietnia 1937 r.

z 31 maja Nr 121 Rok 1937

Poz. 183. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 184. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Brązowego Krzyża Zasługi.

Poz. 185. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Zasługi za Dzielność.

Poz. 186. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 26 maja 1937 r. o wartości jednego grama czystego złota.

z 1 czerwca Nr 122 Rok 1937

Poz. 187. Uchwała Rady Ministrów z dnia 29 maja 1937 r. w sprawie dodatkowego kredytu na rok 1937/38 na pomoc dla gospodarstw rolnych, dotkniętych klęskami żywiołowymi.

Poz. 188. Obwieszczenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrz-

nych z dnia 15 maja 1937 r. w sprawie ogłoszenia statutu Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie.

z 2 czerwca Nr 123 Rok 1937

Poz. 189. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o uzupełnieniu przedmiotu obrad Sejmu podczas sesji nadzwyczajnej, otwartej z dniem 19 maja 1937 r.

Poz. 190. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o uzupełnieniu przedmiotu obrad Senatu podczas sesji nadzwyczajnej, otwartej z dniem 19 maja 1937 r.

Poz. 191. Obwieszczenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 15 maja 1937 r. w sprawie ogłoszenia statutu Związku Komunalnych Kas Oszczędności we Lwowie.

z 3 czerwca Nr 124 Rok 1937

Poz. 192. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 maja 1937 r. w sprawie przyznania praw papierów pupilarnych obligacjom III-ej 6% Pożyczki Inwestycyjnej m. st. Warszawy z 1937 r.

Poz. 193. Obwieszczenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 15 maja 1937 r. w sprawie ogłoszenia statutu Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Poznaniu.

z 4 czerwca Nr 125 Rok 1937

Poz. 194. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 195. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 196. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi i Brązowego Krzyża Zasługi.

Poz. 197. Obwieszczenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 15 maja 1937 r. w sprawie ogłoszenia statutu Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Katowicach.

z 5 czerwca Nr 126 Rok 1937

Poz. 198. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 199. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi i Brązowego Krzyża Zasługi.